

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Pello 1. maaliskuuta 2012

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio

jaana.husu-kallio@mmm.fi

KANTELU

LOHEN MERIKALASTUSTA PERUSTELLAAN VÄLILLISTEN VAIKUTUSTEN KAUTTA

Tornionjoen ja Simojoen lohi halutaan pyytää merellä keinoja kaihtamatta

Juha Korkeaajan kaudella MMM keksi varhentaa lohenkalastusta sillä lupauksella, että luonnonlohet piti vapauttaa rysistä. Puhuttiin innovatiivisesta, valikoivasta kalastuksesta. Valikoivuuskriteeri oli mahdoton, koska luonnonlohia ei voinut mitenkään erottaa viljellyistä lohista. Lopputuloksena ministeriön virkamiehet saivat haluamansa, varhennetun lohenkalastuksen.

Vuodesta 2008 lähtien on ministeriön toimesta rannikon lohenkalastusta yritetty perustella sillä, että ilman voimaperäistä lohenkalastusta ei kuluttajille saataisi muitakaan lajeja pöytään. Asioita ei pidä tällä tavalla rinnastaa. Eihän Lapin hillasoiden ojitustakaan voi perustella loputtomasti sillä, että esimerkiksi oja-auratehdas saisi pitää tuotannon vakaana. Ei.

Lapin lohien tappamista merellä ei myöskään pidä perustella sillä, että kenties ahventa, siikaa tai kuhaa saataisiin enemmän kalastetuksi rannikolla. Ei varmasti. Käytetty menettely asettaa lappilaiset ihmiset alempiarvoiseen asemaan kansalaisina ja loukkaa perustuslaillista yhdenvertaisuutta. Lapissa on paljon niitä, jotka omistavat lohenkalastusoikeuden. Lohiasia on ratkaistava lohikysymyksenä biologisiin, oikeudenmukaisuus- ja oikeuskysymyksiin nojaten, eikä välillisten vaikutusten kautta. Maailman loppuun asti voidaan vedota, että pohjoisen lohia tarvitaan etelässä, joten niitä ei valitettavasti riitä sinne pohjoiseen. Eihän se näin voi olla.

Erityisen moitittavaksi rinnastuksen tekee se, että sitä ei tehdä edes rehdisti.

MMM käytti runsaasti energiaa todistaakseen 2008 lohiasetuksen perusteluissa (lohiasetusmuistio 28.3.2008 O.B.) lohenkalastuksen ensiarvoisen merkitykseen ja sen, että kuhan ja lohen kalastus eivät mitenkään liity toisiinsa. Nyt MMM on Eduskunnalle 31.1.2012 toimittamassaan lohipolitiikkaselvityksessään, edellisen kannan vastaisesti, tähdentänyt lohenkalastuksen merkitystä kuhan kalastajille. Lohenkalastuksen merkitystä korostettiin 2008 niin vimmatusti, että lopullisessa ministeriön muistiossa jopa puolet taimenista laskettiin huvittavasti lohiksi, vaikka taimen ei ole edes kiintiökala. Pieni ja oikeuskanslerin mielestä anteeksiannettava virhe oli se, että Pohjanlahden lohiksi laskettiin myös Suomenlahdelta pyydetyt lohet.

Ministeriön virkamiehistö ei piitannut tiedemiesten neuvoista, eikä jokiin palaavista lohista, kun se 11.10.2011 perusteli tiedemiesten suosituksiin verrattuna nelinkertaista lohikiintiötä. Ministeriö jälleen asiattomasti esitti, että kalastuksenrajoitukset vaikuttaisivat muun kalan kalastukseen ja siten kotimaisen kalan tarjontaan. Suomen riippuvuus ulkomaisesta kalasta kuulemma lisääntyisi.

MMM:n 31.1.2012 selvityksessä käsitellään harhaanjohtavasti lohienkalastajien muita saaliita. Ministeriö sortuu jälleen epärehellisyyteen laskiessaan lohienkalastajiksi myös yhden sivusaaliina saadun lohien saaneet kalastajat. Heidän pääsaalista ei voi rehellisyyden nimissä pitää esitetyllä tavalla lohienkalastuksesta riippuvaisena.

Ammattikalastuksen pohjoisen lohista keräämä vuosittainen rahamäärä on alle miljoona euroa. Ei ole mitenkään asianmukaista ylikorostaa lohisaaliin merkitystä, kun yhteiskunnalle tulevat kustannukset ovat saaliiseen verrattuna kymmenkertaiset. Yksistään lohien viljelyyn upotetaan turhaan n. kolme miljoonaa euroa. Jos lohien kalastettaisiin jokipyynninä, niin euronkaan tukea valtiolta ei tarvittaisi puhumattakaan hylkeensietopalkkioista.

Jos lohienkalastusta pohdittaisiin biologiselta, taloudelliselta, oikeudenmukaisuus- tai oikeuskysymyksenä, niin oikea ratkaisu löytyisi sekunnissa. Nyt MMM on tehnyt lohista edunvalvontakysymyksen asettautuen virkamiestensä johdolla meressä suoritettavan bulkikalastuksen puolelle. Ministeriössä on asioita vääristelevä ”YLEINEN TAPA, joka sitoo meitä kaikkia” Tämä on erittäin raskauttavaa puhetta.

Lohienkalastus on viime vuosikymmeninä siirretty niille, jotka eivät pääsääntöisesti omista litraakaan siitä vedestä, missä he kalastavat. Lappilaiset ovat olleet voimattomia harjoitetun kolonialismin edessä. Ministeriön virkamiesten mielestä Lapin ihmisiä ei ole edes olemassa. Niin kylmästi heidän oikeutensa vaietaan kuoliaaksi. Aivan tavallista on, että esimerkiksi kalastuskuntien ja muiden lapin ihmisiä edustavien järjestöjen lähettämiin kirjeisiin ei edes vastata.

Lohiasioihin ottavat ministeriössä kantaa vain elinkeinokalataloutta puolustavat virkamiehet. Vapaa-ajankalastuksesta vastaava virkamies ei uskalla ottaa lohiasiaan kantaa lainkaan, vaikka lohien merkitys on suurempi vapaa-ajankalastuksessa, kuin elinkeinokalastuksessa.

Kysynkin, onko mielestänne ministeriönne virkamiesten toiminta puolueetonta ja onko asianmukaista välillisten vaikutusten perusteella pyytää Lapin lohien etelässä?

Toiseksi kysyn, onko lohienkalastuksen siirto etelän merille tarkoituksenmukaisuuskysymys ja siten ministeriön harkintavallassa, vai onko kyseessä oikeudenmukaisuuteen ja omaisuuden siirtoon liittyvä laajempi kysymys. Rinnalla voi pohtia olisiko poronhoidon siirto elinkeinona Lapista Keski-Suomeen pelkkä tarkoituksenmukaisuuskysymys? Voisihan pääkaupunkiseudun turisti päivämukin käydä katsomassa tarhassa olevia poroja. Tarvitsisiko lappilaisten perinnettä ja oikeutta poroihin ottaa huomioon?

Lohissa ja suurissa silakoissa on paljon dioksiineja. En ole kuitenkaan koskaan vaatinut lohienkalastuksen lopettamista merellä tällä perusteella vaikka aihetta olisi ollut. Olen katsonut, että lohi ansaitsee oikeusvaltiossa palata kotijokiinsa aidoilla perusteilla.

Kunnioitavasti

Kalervo Aska

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi